

S U M A R

LAUDATIO

Acad. DAN BERINDEI – Corneliu Mihail Lungu: arhivistul, profesorul, omul.....	15
---	----

STUDII DE ISTORIE

Acad. CORNELIA BODEA – Cum a devenit Carol de Hohenzollern, Carol I al României (Audiatur et A. Ubicini).....	23
Acad. DINU C. GIURESCU – Guvernul Groza : „remedii” economice, mai 1945.....	34
Acad. ȘTEFAN ȘTEFĂNESCU – 1 Decembrie 1918. Întregire națională și spirit european.....	42
Prof.univ.dr. NICOLAE BOCȘAN – Un izvor istoric neglijat : Circularele școlare.....	48
Prof.univ.dr. GHEORGHE BUZATU, prof. ELENA ISTRĂȚESCU – Alexandru Vaida-Voevod și problema minorităților (1939).....	57
Prof.univ.dr. MARCEL-DUMITRU CIUCĂ – Un concept de carte domnească de liberă trecere - din 1659 (7167) iulie 13 - a unui sol al lui Mihnea al III-lea.....	76
Prof.univ.dr. ALESANDRU D. DUȚU – 1955. Din activitatea agenturii române de spionaj.....	83
Prof.univ.dr. GEORGETA FILITTI – Observații pe marginea Catagrafiei din 1838 (Vopseaua Galbenă, București) (I).....	102
Prof.univ.dr. MIHAIL E. IONESCU – Flash-points. Decupaje în sfera relațiilor internaționale - iunie 2003.....	122
Prof.univ.dr. NICOLAE ISAR – Sub semnul Unirii: întâlnirile Gheorghe Bibescu-Mihail Sturdza.....	141
Prof.univ.dr. ION PĂTROIU – Un document inedit din Arhivele Franceze: Hotărnicie (1795) a moșiilor de pe malul stâng al Prutului, proprietăți ale familiei Ghica.....	148
Prof.univ.dr. IOAN SCURTU – Unele considerații privind tensiunile interetnice din iunie-iulie 1940.....	162
Prof.univ.dr. GHEORGHE ZBUCHEA – Românii din Timoc în timpul celui de al doilea război mondial (contribuții și considerații).....	167

Dr. TUDOR RĂȚOI – Documente despre neamurile moldovene Donici și Roset în Arhivele din Mehedinți.....	173
Drd. GEORGETA ANGHEL – Rolul porturilor dunărene și pontice în dezvoltarea legăturilor comerciale româno-otomane.....	181
Drd. OCTAVIAN DASCĂL – Nobilimea basarabeană în Rusia țaristă: considerații istorice, demografice și social-politice.....	193
VALERIU VELIMAN – Noi documente turcești privind evenimentele din 1821-1822.....	202
Dr. ILIE VULPE – Mental social și morală colectivă în Oltenia primei jumătăți a secolului al XIX-lea oglindite în documentele de arhivă.....	221
Dr. IOAN DORDEA – Aspecte din viața socială a lucrătorilor de la exploatarea minieră Roșia Montană în secolul al XIX-lea.....	227
Dr. LIVIU BOAR – Școala românească din fostele scaune secuiești Ciuc, Giurgeu și Casin în a doua jumătate a secolului al XIX-lea.....	251
Dr. MARIA GEORGESCU – Alexandru Ioan Cuza, artizan al României moderne.....	257
Dr. NATALIA TAMPA – Societatea „Amicii Statelor Unite”.....	265
Drd. IOANA GRIGORIE – Ion Bălăceanu - om politic și diplomat.....	274
MARIA PETRE – Școlile românești din Grecia și cele elene din România în perioada 1918-1946.....	283
Drd. ALINA PAVELESCU – Partidul Comunist din România și „problema națională” în contextul Dictatului de la Viena.....	292

ARHIVISTICĂ

MARIN RADU MOCANU – Reflecții aniversare.....	298
RODICA MUȘETOIU – Fondurile economice păstrate la Direcția Arhivelor Naționale Istorice Centrale. Valoarea lor documentară și practică.....	300
Drd. DAN OVIDIU PINTILIE – Fondul <i>Inspectoratul Regional al Muncii Pitești</i>	313
Drd. CONSTANTIN MORARU – Fondul <i>Comitetul Central al Partidului Comunist Român (1921-1949). Secția Relații Externe</i>	333
Drd. FILOFTEIA RÎNZIȘ – Surse pentru o posibilă istorie a personalităților: fondurile personale și familiale.....	336
Dr. FLOREA OPREA – Restaurarea actului de naștere a lui Mihai Eminescu.....	352
DUMITRU ANDRONIE, DOINA GLĂVAN – Salvarea documentelor de la creatorii aflați în procesul de reorganizare sau lichidare, din județul Vâlcea.....	359

DOCUMENTE

Drd. DANIELA LUPU, ALEXANDRU GAIȚĂ – Documente inedite din zona Subcarpaților Curburii (secolele al XVI-lea – al XVII-lea).....	369
Dr. VASILE POPA – Consilierii sovietici în dizgrația conducerii P.M.R.....	399

EVOCĂRI

Dr. CONSTANTIN BURAC – Dimitre Onciul - profesorul.....	410
--	-----

MISCELLANEA

Dr. ANA-CRISTINA HALICHIAS – Însemnări pe marginea unui manual de șah: <i>Informationes speculativae et practicae de ingenioso et artificiali scruporum lusu, schach</i>	421
Dr. DRAGOȘ ȘESAN – Vechi rețete de cerneluri.....	426
TRAIAN TR. CEPOIU – Monografia istorică <i>Ioan Vodă cel Cumplit</i> , de B.P. Hașdeu.....	429

CRONICĂ-INFORMAȚII

MARIA IGNAT – „Săptămâna Arhivelor” - 2003.....	447
Drd. MIRELA COMĂNESCU – Noi inventare ale fondurilor și colecțiilor aparținând Serviciului Arhive Feudale, Personale și Colecții, intrate la Sala de studiu.....	452

SOMMAIRE

LAUDATIO

DAN BERINDEI, de l'Académie Roumaine – Corneliu Mihail Lungu: l'archivist, le professeur, l'homme.....	15
--	----

ÉTUDES D'HISTOIRE

CORNELIA BODEA, de l'Académie Roumaine – Comment Charles de Hohenzollern est devenu Charles le 1er de Roumanie.....	23
DINU C. GIURESCU, de l'Académie Roumaine – Le gouvernement Groza: „remèdes” économiques, mai 1945.....	34
ȘTEFAN ȘTEFĂNESCU, de l'Académie Roumaine – Le 1er Décembre 1918. L'unification nationale et l'esprit européen.....	42
NICOLAE BOCȘAN, Professeur des Universités – Une source historique ignorée: les circulaires scolaires.....	48
GHEORGHE BUZATU, Professeur des Universités, ELENA ISTRĂȚESCU – Alexandru Vaida-Voevod et la question des minorités (1939).....	57
MARCEL-DUMITRU CIUCĂ, Professeur des Universités – Un modèle de permis de passage princière appartenant à un messager de Mihnea le IIIème datant de 1659 (7167) juillet 13.....	76
ALESANDRU D. DUȚU, Professeur des Universités – 1955. Témoignages concernant l'activité de l'agence roumaine d'espionage.....	83
GEORGETA FILITTI, Professeur des Universités – Observations sur le Recensement de 1838 (la couleur jaune, Bucarest) (I).....	102
MIHAIL E. IONESCU, Professeur des Universités – Flash-points. Aspects de la vie internationale - juin 2003.....	122
NICOLAE ISAR, Professeur des Universités – Sous le signe de l'Unification: les rencontres Gheorghe Bibescu - Mihail Sturdza.....	141
ION PĂTROIU, Professeur des Universités – Un document inédit des Archives Françaises: Délimitations des terres de la famille Ghica situées sur la rive gauche du Prouth (1795).....	148
IOAN SCURTU, Professeur des Universités – Quelques considérations sur les conflits inter-étniques de juin-juillet 1940.....	162
GHEORGHE ZBUCHEA, Professeur des Universités – Les Roumains de Timoc pendant la Deuxième Guerre Mondiale (contributions et considérations).....	167

TUDOR RĂȚOI, Docteur es sciences – Témoignages documentaires concernant les familles moldaves Donici și Roset dans les Archives de Mehedinți	173
GEORGETA ANGHEL, Candidat – Le rôle des ports dannubiens et pontiques dans le développement des liaisons commerciales entre les Principautés Roumaines et l'Empire Ottoman.....	181
OCTAVIAN DASCĂL, Candidat – L'aristocratie bessarabienne dans la Russie tsariste: considérations historiques, démographiques et sociopolitiques.....	193
VALERIU VELIMAN – Documents turcs concernant les événements de 1821-1822.....	202
ILIE VULPE, Docteur es sciences – Mentalités sociales et morale collective en Olténie de la première moitié du XIX ^{ème} siècle dans la lumière des témoignages écrits.....	221
IOAN DORDEA, Docteur es sciences – Aspects de la vie sociales des mineurs de Roșia Montană dans le XIX ^{ème} siècles	227
LIVIU BOAR, Docteur es sciences – L'école roumaine dans les régions habitées par les Szeklers Ciuc, Giurgeu et Casin dans la deuxième partie du XIX ^{ème} siècles.....	251
MARIA GEORGESCU, Docteur es sciences – Alexandru Ioan Cuza, le fondateur de la Roumanie moderne.....	257
NATALIA TAMPA, Docteur es sciences – La société „Les amis des États Unis”.....	265
IOANA GRIGORIE, Candidat – Ion Bălăceanu - homme politique et diplomate.....	274
MARIA PETRE – Les écoles roumaines de Grèce et les écoles grecques de Roumanie en 1918-1946.....	283
ALINA PAVELESCU, Candidat – Le Parti Communiste de Roumanie et „la question nationale” dans le contexte du Dictat de Vienne.....	292

ARCHIVISTIQUE

MARIN RADU MOCANU – Réflexions anniversaires.....	298
RODICA MUȘETOIU – Les fonds économiques conservés à la Direction des Archives Nationales Historiques Centrales. Leur valeur documentaire et pratique.....	300
DAN OVIDIU PINTILIE, Candidat – Le fond archivistique <i>L'Inspectorat Régional du Travail Pitești</i>	313
CONSTANTIN MORARU, Candidat – Le fond du Comité Central du Parti Communiste Roumain. (1921-1949). Séction Relations Internationales.....	333
FILOFTEIA RÎNZIȘ, Candidat – Sources historiques pour une histoire accessible des personnalités: les fonds privés et familiaux.....	336

FLOREA OPREA, Docteur es sciences – La restauration de l'extrait de naissance de Mihai Eminescu.....	352
DUMITRU ANDRONIE, DOINA GLĂVAN – La récupération des documents appartenant aux créateurs réorganisés ou supprimés, dans le département de Vâlcea.....	359

DOCUMENTS

DANIELA LUPU, Candidat, ALEXANDRU GAIȚĂ – Documents inédits de la région des Sous-Carpathes de Courbure (XVI ^{ème} – XVII ^{ème} siècles).....	369
VASILE POPA, Docteur es sciences – Les conseillers soviétiques disgraciés par la direction de PMR.....	399

ÉVOCATIONS

CONSTANTIN BURAC, Docteur es sciences – Dimitre Onciul - le professeur.....	410
--	-----

MISCELLANEA

ANA-CRISTINA HALICHIAS, Docteur es sciences – Notes concernant un manuel d'échecs: <i>Informationes speculativae et practicae de ingenioso et artificiali scruporum lusu, schach</i>	421
DRAGOȘ ȘESAN, Docteur es sciences – Des anciennes recettes d'encre.....	426
TRAIAN TR. CEPOIU – La monographie historique <i>Ioan Vodă cel Cumplit</i> (Jean Voïvode le Terrible) par B.P. Hașdeu.....	429

CRONIQUE-INFORMATIONS

MARIA IGNAT – „La Semaine des Archives” - 2003.....	447
MIRELA COMĂNESCU, Candidat – Nouveaux inventaires des fonds et collections appartenant aux Service des archives feudaux, personnelles et collections.....	452

CONTENTS

LAUDATIO

DAN BERINDEI – Corneliu Mihail Lungu: the Archivist, the Professor, the Man.....	15
--	----

STUDIES OF HISTORY

CORNELIA BODEA – How did Charles of Hohenzollern became Charles I of Romania.....	23
DINU C. GIURESCU – The Groza Government: economic „Remedies” on May 1945.....	34
ȘTEFAN ȘTEFĂNESCU – December 1, 1918. National Completing and European Spirit.....	42
NICOLAE BOCȘAN – An Ignored Historical Source: the School Circular Letter.....	48
GHEORGHE BUZATU, ELENA ISTRĂȚESCU – Alexandru Vaida-Voevod and the Minorities Matters (1939).....	57
MARCEL - DUMITRU CIUCĂ – A Scribling Paper of Principle Chart of Free Passage on July 13, 1659 (7167) belonging to an Envoy sent by Mihnea III.....	76
ALESANDRU D. DUȚU – 1955. About the Romanian Spying Agency’s Activity.....	83
GEORGETA FILITTI – Notices around the Catagraphy in 1838 (The Yellow Paint, Bucharest) (I).....	102
MIHAIL E. IONESCU – Flash-points. From the International Relationship Field - June 2003.....	122
NICOLAE ISAR – Under the Sign of Union. The Appointments between Gheorghe Bibescu and Mihail Sturdza.....	141
ION PĂTROIU – An unpublished Document from French Archives: a Drawing of Boundaries in 1795 for the Estates on the Pruth River’s Left Side, belonging to the Ghica family.....	148
IOAN SCURTU – Some Considerations regarding the Interethnical Tensions in June-July 1940.....	162
GHEORGHE ZBUCHEA – The Romanians in the Timoc Valley during the Second World War. Contributions and Considerations.....	167

TUDOR RĂȚOI – Documents on the Moldavian families of Donici and Roset in the Archives of Mehedinți.....	173
GEORGETA ANGHEL – The Part of the Harbours at Danube and the Black Sea in the Development of the Romanian-Ottoman Commercial Connections.....	181
OCTAVIAN DASCĂL – The Bessarabian Nobility in the Tzarist Russia. Historical, Demographic and Social-Political Considerations.....	193
VALERIU VELIMAN – New Turkish Documents regarding the Events in 1821-1822.....	202
ILIE VULPE – Social Mentality and Common Moral in Oltenia in the First Half of the 19 th Century reflected in the Archive Documents.....	221
IOAN DORDEA – Respects of the Social Life of the Workers at the Mine of Roșia Montană in the 19 th Century.....	227
LIVIU BOAR – The Romanian School in the Former Szekler Districts of Ciuc, Giurgeu and Cașin in the Second Half of the 19 th Century.....	251
MARIA GEORGESCU – Alexandru Ioan Cuza, Promoter of the Modern Romania.....	257
NATALIA TAMPA – „The United States Friends” Society.....	265
IOANA GRIGORIE – Ion Bălăceanu - Stateman and Diplomat.....	274
MARIA PETRE – The Romanian Schools in Greece and the Greek Schools in Romania between 1918 and 1946.....	283
ALINA PAVELESCU – The Romanian Communist Party and the „National Matter” under the Circumstances of the Vienna Dictate.....	292

ARCHIVISTICS

MARIN RADU MOCANU – Anniversary Thoughts.....	298
RODICA MUȘETOIU – The Economic Funds Conserved at the Historical Central National Archives. Their documentary and practical Value.....	300
DAN OVIDIU PINTILIE – “The Regional Inspectorate of Work - Pitești” Fund.....	313
CONSTANTIN MORARU – The Romanian Communist Party’s Central Committee Fund (1921-1949). The External Affairs Section.....	333
FILOFTEIA RÎNZIȘ – Sources for a possible History of Personalities: the Personal and Family Funds.....	336
FLOREA OPREA – The Restoration of the Birth of Mihai Eminescu Act.....	352
DUMITRU ANDRONIE, DOINA GLĂVAN – The Saving of the Documents from the Founders during the Re-Organization and Clearing Process in the District of Vâlcea.....	359

DOCUMENTS

DANIELA LUPU, ALEXANDRU GAIȚĂ – Unpublished Documents from the Central Subcarpathian Area (16 th -17 th Centuries).....	369
VASILE POPA – The Soviet Counsellors in the Disfavor of the Romanian Working Party's Leadership.....	399

EVOCATIONS

CONSTANTIN BURAC – Dimitre Onciul - the Professor.....	410
---	-----

MISCELLANEA

ANA-CRISTINA HALICHIAS – Notes around a Chess Handbook: <i>Informationes speculativae et practicae de ingenioso et artificiali scruporum lusu, schach</i>	421
DRAGOȘ ȘESAN – Ancient Ink Receipts.....	426
TRAIAN TR. CEPOIU – The historical monography <i>Ioan Vodă cel Cumplit</i> (John Vodă the Terrible) by B.P.Hașdeu	429

CHRONICLE

MARIA IGNAT – „The Archives Week” - 2003.....	447
MIRELA COMĂNESCU – New Inventories of the Funds and Collections of the Department of Medieval and Personal Archives and Collections.....	452

INHALT

LAUDATIO

Akad. DAN BERINDEI – Corneliu Mihail Lungu als Archivist, Professor und Mensch.....	15
--	----

GESCHICHESTUDIEN

Akad. CORNELIA BODEA – Wie wurde Karl von Hohenzollern, Karl dem I. der Rumänien ernannt.....	23
Akad. DINU C. GIURESCU – Die Groza Regierung: ökonomische „Mittel“, Mai 1945.....	34
Akad. ȘTEFAN ȘTEFĂNESCU – 1 Dezember 1918. Nationale Ergänzung und europäisches Geist.....	42
Universitätprofessor Dr. NICOLAE BOCȘAN – Eine vernachlässigte historische Quelle: die Schulrundschriften.....	48
Universitätprofessor Dr. GHEORGHE BUZATU, ELENA ISTRĂȚESCU – Alexandru Vaida-Voevod und die Minderheitenfrage (1939).....	57
Universitätprofessor Dr. MARCEL-DUMITRU CIUCĂ – Ein fürstliches Passbrief-Konzept einer Boten von Mihnea dem III. 1659 (7167) Juli 13.....	76
Universitätprofessor Dr. ALESANDRU D. DUȚU – 1955. Aus der Tätigkeit des rumänischen Spionagedienstes.....	83
Universitätprofessor Dr. GEORGETA FILITTI – Bemerkungen über die Katagraphie von 1838 [Vopsea Galbenă (Die Gelbfarbe), Bukarest] (I).....	102
Universitätprofessor Dr. MIHAIL E. IONESCU – Flash-points. Fragmente aus dem Bereich der internationalen Beziehungen. Juni 2003.....	122
Universitätprofessor Dr. NICOLAE ISAR – Unter dem Zeichen der Vereinigung: die Treffen zwischen Gheorghe Bibescu und Mihail Sturdza.....	141
Universitätprofessor Dr. ION PĂTROIU – Eine unveröffentlichte Urkunde aus der französischen Archive: Grenzfurchesakte (1795) der am linken Pruthufer bestandenen Güter, Eigentümer der Familie Ghika.....	148
Universitätprofessor Dr. IOAN SCURTU – Betrachtungen über die interethnischen Spannungen. Juni-Juli 1940.....	162
Universitätprofessor Dr. GHEORGHE ZBUCHEA – Die Rumänen aus Timok während des II. Weltkriegs (Beiträge und Betrachtungen).....	167

Dr. TUDOR RĂȚOI – Urkunden über die moldauischen Familien Donici und Roset in der Kreisdirektion Mehedinți des Nationalarchivs.....	173
Doktorand GEORGETA ANGHEL – Die Rolle der Häfen an der Donau und am Schwarzen Meer in der Entwicklung der rumänisch-osmanischen Handelsbeziehungen.....	181
Doktorand OCTAVIAN DASCĂL – Der Adel aus Basarabien im zaristischen Russland: historische, demographische und sozial-politische Betrachtungen.....	193
VALERIU VELIMAN – Neue osmanischen Urkunden über die Erlebnisse von 1821-1822.....	202
Dr. ILIE VULPE – Soziale Mentalität und gemeinschaftliche Sittlichkeit in Oltenien der ersten Hälfte des XIX. Jahrhunderts in Archivurkunden.....	221
Dr. IOAN DORDEA – Aspekte des Soziallebens der Arbeiter vom Bergbau Roșia Montană im XIX. Jahrhundert.....	227
Dr. LIVIU BOAR – Die rumänische Schule in den ehemaligen Szeklerstühlen Ciuc, Giurgeu und Casin in der zweiten Hälfte des XIX. Jahrhunderts.....	251
Dr. MARIA GEORGESCU – Alexandru Ioan Cuza Stifter des modernen Rumäniens.....	257
Dr. NATALIA TAMPA – Die Gesellschaft „Amicii Statelor Unite”.....	265
Doktorand IOANA GRIGORIE – Ion Bălăceanu als Politiker und Diplomat.....	274
MARIA PETRE – Die rumänischen Schulen aus Griechenland und die griechischen Schulen aus Rumänien zwischen 1918-1946.....	283
Doktorand ALINA PAVELESCU – Die Kommunistische Rumänische Partei und „die nationale Frage” im Kontext des Wiener Diktats.....	292

ARCHIVISTIK

MARIN RADU MOCANU – Jubiläum.....	298
RODICA MUȘETOIU – Die ökonomischen Bestände in der Direktion des Historischen Zentralarchivs der Nationalarchive. Ihr dokumentarischer und praktischer Wert.....	300
Doktorand DAN OVIDIU PINTILIE – Der Bestand des Regionalinspektorat der Arbeit Pitești.....	313
Doktorand CONSTANTIN MORARU – Der Bestand des Zentralausschupes der Kommunistischen Rumänischen Partei (1921-1949). Die Sektion „Äussere Beziehungen”.....	333
Doktorand FILOFTEIA RÎNZIȘ – Quellen für eine mögliche Geschichte der Personalitäten: die persönlichen und familialen Archivbestände.....	336
Dr. FLOREA OPREA – Die Restauration des Geburtsscheines von Mihai Eminescu.....	352

DUMITRU ANDRONIE, DOINA GLĂVAN – Die Rettung der Urkunden von den Schöpfern aus dem Kreis Vâlcea, die sich im Neugestaltung - oder Liquidierungsprozeß befinden.....	359
---	-----

DOKUMENTE

Doktorand DANIELA LUPU, ALEXANDRU GAIȚĂ – Unveröffentlichte Urkunden von der Umgebung der Subkarpatischen Bigung.....	369
Dr. VASILE POPA – Die sovietischen Räte in der Ungnade der Leitund der Rumänischen Arbeitspartei.....	399

WACHRUFEN

Dr. CONSTANTIN BURAC – Dimitre Onciul als Professor.....	410
---	-----

MISCELLANEA

Dr. ANA-CRISTINA HALICHIAS – Notizen über ein Schachhandbuch: <i>Informationes speculativae et practicae de ingenioso et artificiali scruporum lusu, schach</i>	421
Dr. DRAGOȘ ȘESAN – Alte Tinterezepte.....	426
TRAIAN TR. CEPOIU – Die geschichtliche Monographie <i>Ioan Vodă cel Cumplit</i> von B.P.Hașdeu.....	429

CHRONIK - AUSKUNFTE

MARIA IGNAT – „Die Archivwoche” - 2003.....	447
Doktorand MIRELA COMĂNESCU – Neue Bestandsbücher der Archivbestände und der Sammlungen des Archive Feudale, Personale și Colecții Dienstes beim Studiumssaal.....	452